

ING Investment Office

Publicatiedatum: 8 februari 2016

Beurscorrecties: kansen of bedreigingen?

Door Friso Rengers, Investment Manager

Om de zoveel tijd ontstaat er onrust op de beurs. Beleggers verkopen dan aandelen tegen steeds lagere koersen. Bieden correcties koopkansen?

Lagere koersen worden meestal in verband gebracht met financieel-economische ontwikkelingen. De media blazen het soms verder op. En ook u als belegger wordt dan misschien bezorgd. Op zich terecht, want als de verkoopdruk op de beurs toeneemt, kunnen de koersen snel veel lager gaan. Dan kunnen binnen enkele dagen of weken de beursindices dalen met 5% tot soms wel 30%. Vormt dat een kans of een bedreiging voor uw vermogen op langere termijn?

Veel factoren te volgen

Bij het Investment Office worden wij, als beheerders van de beleggingsstrategieën van ING, tijdens beurscorrecties extra getest op onze expertise en alertheid. We letten op: wie verkoopt? Wie koopt? Zijn de economische zorgen gerechtvaardigd? Wat is het beleid en de visie van de centrale banken? Hoe gaat de politiek om met de economie? Hoe ontwikkelen de bedrijfswinsten zich? Stroomt het geld van de ene sector of beleggingscategorie naar de andere en zo ja, waarom? En wat is de beurswaardering (zoals de koerswinstverhouding) van beleggingen? Bij onrust op de beurs wordt het belang duidelijk van een passende balans tussen minder risicovolle beleggingen zoals (staats)obligaties en risicovollere zoals aandelen: de assetallocatie. Voor de ene belegger of de ene situatie zullen lagere aandelenkoersen een aanleiding zijn om het aandelengewicht verder te verlagen terwijl het een in andere situatie juist verstandig is om aandelen bij te kopen.

In onze beleggingsstrategieën blijven we altijd belegd (geen 'cash')

In de beleggingsvisie die we altijd in december publiceren, noemen we de verwachte rendementen in het komende jaar per beleggingscategorie. Dat zijn uiteraard slechts schattingen op basis van economische aannames en verwachte waarderingen. De praktijk pakt meestal anders uit dan verwacht, zodat onze verwachtingen er best een stuk naast kunnen zitten.

Let op onze positionering

In onze beleggingsstrategieën kiezen we voor onderwogen, overwogen of neutraal gewogen posities in beleggingscategorieën zoals aandelen. Aan deze assetallocatie kunt u zien hoe wij over de rendementskansen van een categorie (bijvoorbeeld aandelen) denken. Alleen stappen wij nooit helemaal uit beleggingen. Die keuze is aan u.

Correcties: snel commentaar; maar ook in breder perspectief geplaatst

Onze adviseurs helpen u graag uw beleggingsplan op te stellen en de juiste financiële keuzes te maken. Zeker ook in roerige beurstijden. Daarbij is betrouwbare informatie een belangrijk uitgangspunt. Als ING Investment Office is een onze belangrijkste taken goede informatievoorziening. U kent hopelijk onze 'Vraag & Antwoord'-publicaties zoals de [update van 20 januari](#). Nu we in korte tijd twee beurscorrecties hebben gezien, geven we u daarnaast graag in wat bredere zin informatie over het fenomeen beurscorrectie. Hieronder daarom een overzicht van beurscorrecties van de Nederlandse aandelenindex AEX. De grafieken laten alleen de koersontwikkeling van de AEX zien, dus zonder rekening te houden met uitgekeerde dividenden. Voor het bruto rendement moet bij de koersontwikkeling per jaar gemiddeld nog ongeveer 3% dividend worden opgeteld.

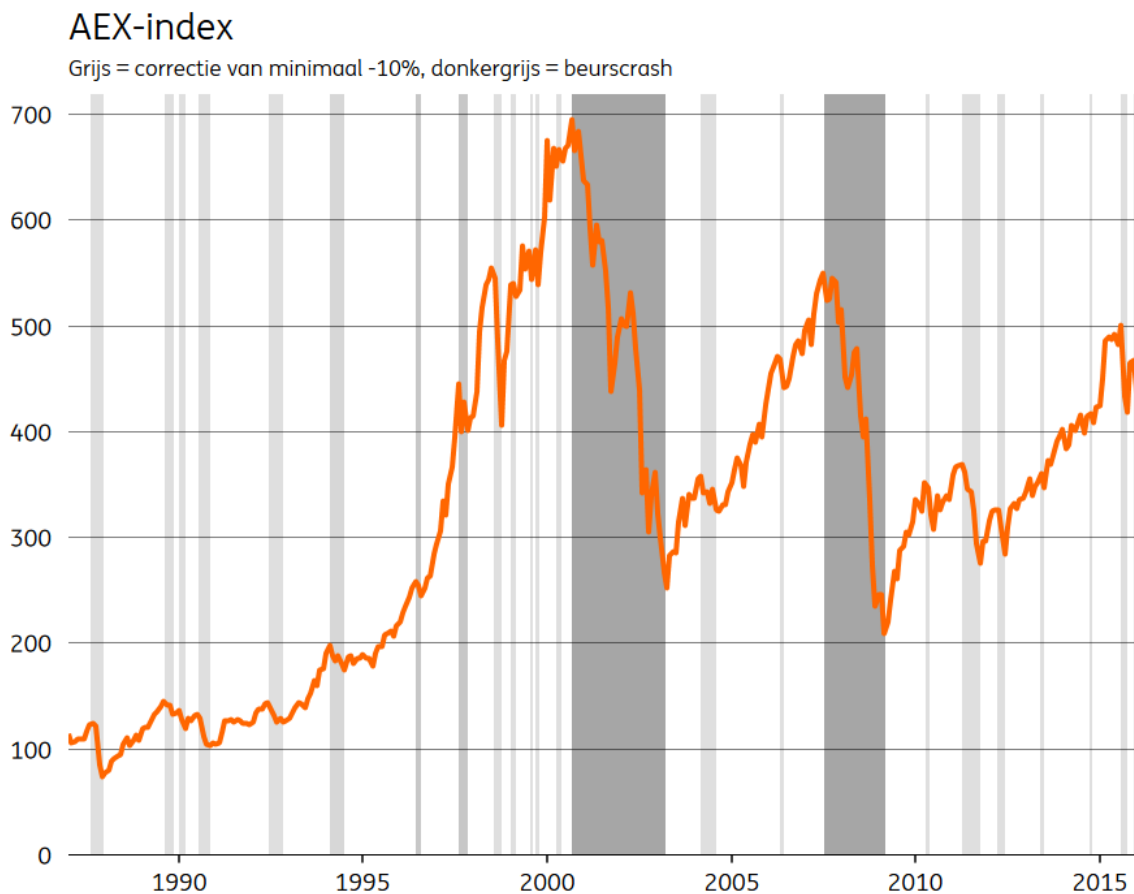
Wat is een beurscorrectie eigenlijk?

Een beurscorrectie is een stevige daling van aandelenkoersen. Meestal omdat beleggerssentiment omslaat van

positief naar negatief. Bij stijgende koersen worden een tijdlang negatieve feiten genegeerd. Die hopen zich als het ware op. Als de koersen beginnen te dalen, bijvoorbeeld omdat steeds meer beleggers winst nemen, worden de negatieve feiten wel verwerkt in de koersen. In die zin is een correctie gezond en noodzakelijk. Het kan ook voorkomen dat een correctie begint doordat onverwacht nieuws (van binnen of buiten de financiële wereld) leidt tot afname van de risicoacceptatie en dat sommige beleggers verkopen om hun vermogen tijdelijk (deels) in contanten aan te houden.

AEX: 24 beurscorrecties sinds 1987

Sinds 1987 zijn er in de AEX 24 beurscorrecties van 10% of meer koersdaling geweest. In de meerderheid van deze gevallen bleken de correcties achteraf goede koopmomenten. In zes gevallen hield het negatieve beursklimaat langer aan en daalden de koersen na de correctie nog verder. Tijdens de onderzochte periode hebben twee langer durende beurscrashes plaatsgevonden: de periode 2000 - 2002 en periode 2008 - 2009. Een beurscrash is een korte periode waarin een aantal negatieve correcties elkaar opvolgen waardoor de verliezen hoog oplopen. In zo'n fase hebben beleggers meestal wel tijd om hun positie aan te passen. Dat heeft dan ook zin omdat een negatieve visie langer geldig blijft.

De waarde van uw beleggingen kan fluctueren. In het verleden behaalde resultaten bieden geen garantie voor de toekomst. Er is geen rekening gehouden met service fee. Deze service fee moet in mindering worden gebracht op het rendement. Bronnen: Thomson Reuters Datastream, ING Investment Office, februari 2016.

AEX daalt weer richting 400

Tijdens het schrijven van dit artikel (8 februari) daalt de AEX naar net boven de 400 punten. Dat is onder het laagtepunt van september 2015 maar boven het niveau van 20 januari. We blijven op onze hoede voor de wisselvalligheid op de aandelenmarkten. Onze actuele positionering is neutraal, maar bij overdrijving van de markt naar boven of naar beneden zullen we het gewicht van aandelen in de beleggingsstrategieën van ING verlagen of verhogen. Dit uiteraard al naar gelang de risico's of de kansen die we zien.

Passend beleggingsplan geeft u houvast

Zoals gezegd: de meeste beurscorrecties bleken goede instapmomenten. Helaas is dit alleen achteraf vast te stellen omdat niemand de beurs met zekerheid juist kan voorspellen. Wat we wel kunnen, is meer of minder

kans toedichten aan verschillende scenario's. En handelen naar het scenario dat we het meest waarschijnlijk achten. Alleen heeft niemand de wijsheid in pacht en maken ook wij wel eens een verkeerde inschatting. Onze boodschap aan u is: ga uit van een passend beleggingsplan, waarbij uw beleggingsprofiel het percentage aandelen bepaalt. In de praktijk blijkt het juist timen van diepte- en hoogtepunten op de beurs erg lastig.

Pieken en dalen 'middelen' door gespreid in- en uitstappen

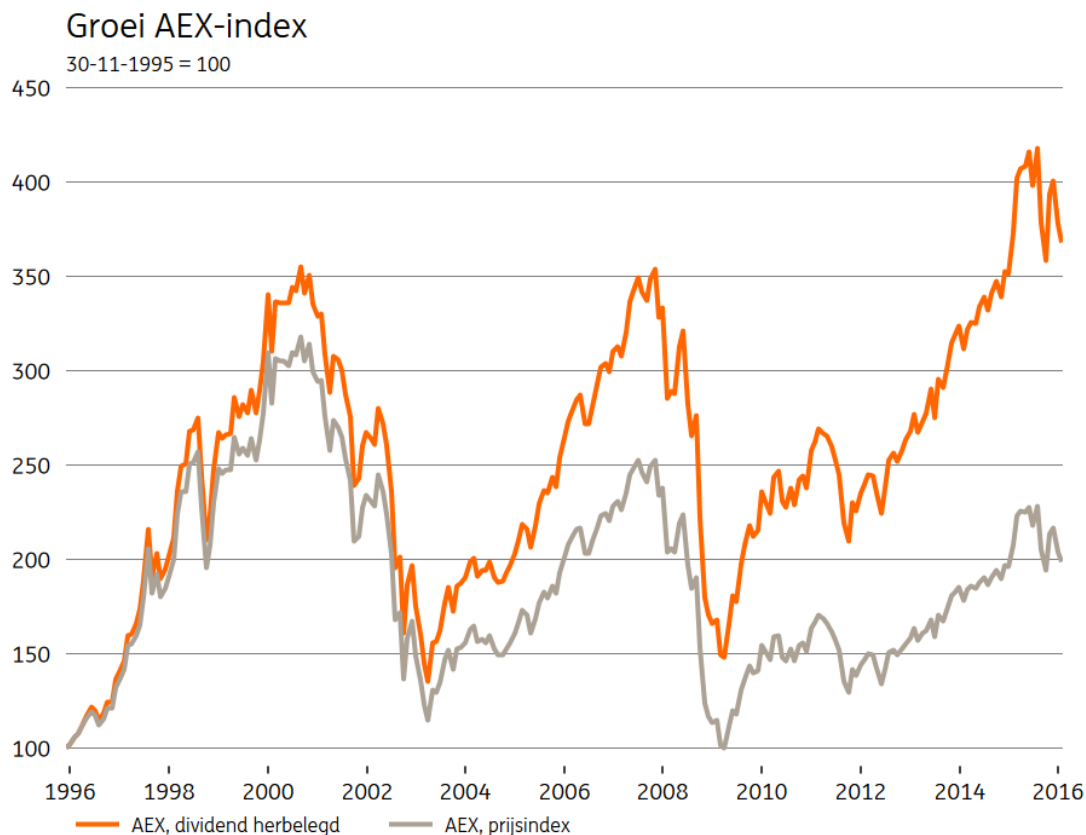
Aandelenkoersen bewegen tussen dieptepunten en hoogtepunten waarbij je nooit zeker weet of het moment optimaal is voor een aankoop of verkoop. Geleidelijk in- en uitstappen is een methode om tot meer gemiddelde aankoop- of verkoopniveaus te komen. Het is een vorm van spreiden en daardoor middelen, die lastige beslissingen kan vergemakkelijken.

Gematigde verwachtingen komende 5-15 jaar

Dieptepunten waren er in 2003 en 2009. Hoogtepunten in 2000, 2007 en 2015. Waar de komende hoogte- en dieptepunten zullen komen, weten we nog niet. Een langdurige 'bearmarket', dus een langere fase met neerwaartse koerstrends, achten we momenteel onwaarschijnlijk. Wel is het aannemelijk dat het middellange- tot langetermijnrendement (5- 15 jaar) gematigd zal zijn, omdat de aandelenindices al enige jaren koersstijging achter de rug hebben. De obligatiekoersen zijn veel langer en sterker gestegen dan iedereen voor mogelijk hield. Het stimuleringsbeleid van de belangrijke centrale banken, waardoor de markttrentes tot historische dieptepunten zijn gedaald, speelt hierbij nog steeds een doorslaggevende rol. Maar gezien de huidige lage (soms negatieve) effectieve rendementen liggen de jaren met hoge rendementen op obligaties zoals we die na de financiële crisis zagen, wel achter ons. De markttrentes kunnen naar verwachting niet veel lager meer.

Rendement AEX met (herbelegd) dividend: groot verschil

Wellicht dat sommige beleggers er een beetje moedeloos van worden dat de AEX voor de negende keer in tien jaar tijd bij de 400-grens is aanbeland. Maar dat betreft de zogenoemde prijsindex en geeft niet het hele plaatje. Wie de rendementsontwikkeling van de AEX neemt, rekening houdend met de uitgekeerde dividenden (herbelegd per ex-dividenddata) krijgt een positiever beeld.

Geïndexeerd rendement (2 januari 1996 = 100) van AEX-index, met en zonder (per ex-dividenddatum) bruto herbelegde dividenden. Datum: 4 februari 2016.

Disclaimer

Deze publicatie is opgesteld namens ING Bank N.V., gevestigd te Amsterdam en slechts bedoeld ter informatie. ING Bank N.V. is onderdeel van ING Groep N.V. Deze publicatie is geen beleggingsaanbeveling, geen beleggingsadvies noch een aanbieding of uitnodiging tot koop of verkoop van enig financieel instrument. ING Bank N.V. betreft haar informatie van betrouwbaar geachte bronnen en heeft alle mogelijk zorg betracht om er voor te zorgen dat ten tijde van de publicatie de informatie waarop zij haar visie in deze publicatie heeft gebaseerd niet onjuist of misleidend is. ING Bank N.V. geeft geen garantie dat de door haar gebruikte informatie accuraat of compleet is. De informatie in deze publicatie kan gewijzigd worden zonder enige vorm van aankondiging. Auteursrecht en rechten ter bescherming van gegevensbestanden zijn van toepassing op deze publicatie. Overneming van gegevens uit deze publicatie is toegestaan, mits de bron wordt vermeld. De waarde van uw belegging kan fluctueren. U kunt uw gehele inleg kwijtraken. In het verleden behaalde resultaten bieden geen garantie voor de toekomst. ING Bank N.V. is statutair gevestigd te Amsterdam, handelsregister nr. 33031431 Amsterdam en staat onder toezicht van De Nederlandsche Bank (DNB) en de Autoriteit Financiële Markten (AFM). ING Bank N.V. is onderdeel van ING Groep N.V..